

การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ
: กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง)
The Development of the Academic Administration Model for Small sized Schools
under Sisaket Town Municipality: a Case Study of Municipal School 5
(Nongyang Nongmuang Community)

ละเอียด บุญเจริญ
La-iaad Boonjaruen

ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) เทศบาลเมืองศรีสะเกษ
Municipal School 5 (Nongyang Nongmuang Community)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหา และความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) 2) สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ปีการศึกษา 2556 ทุกคนจำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 ทุกคนจำนวน 2 คน 3) ผู้ปกครองนักเรียนปีการศึกษา 2556 ทุกคน จำนวน 105 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสังเกต เท่ากับ .97 2) แบบทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O- NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ปีการศึกษา 2556 จำนวน 8 ฉบับ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ จำนวน 1 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .58- .88 และมีค่าความเชื่อมั่น .96 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ การคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ที่มีปัญหาในระดับมากที่สุด คือ งานจัดการเรียนรู้ งานพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และงานส่งเสริมวิชาการ ส่วนงานที่มีปัญหาในระดับมาก ได้แก่ งานพัฒนาหลักสูตร งานบริหารหลักสูตร งานวัดและประเมินผล และงานนิเทศภายใน และงานที่ต้องการพัฒนาในระดับมากที่สุด คือ งานจัดการเรียนรู้ ส่วนงานที่ต้องการพัฒนาในระดับมาก ได้แก่ งานพัฒนาหลักสูตร งานบริหารหลักสูตร งานพัฒนาสื่อการเรียนรู้ งานวัดและประเมินผล งานนิเทศภายใน และงานส่งเสริมวิชาการ

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) พบว่า

3.1 พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี

3.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู

3.3 หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study problems and needs in development of academic administration of Municipal School 5 (Nongyang Nongmuang Community); 2) to create a model of academic administration emphasized teachers' learning management behaviors development of Municipal School 5; and 3) to study the results of the application of the model. The samples of the study were 13 teachers, 9 school boards, 105 parents, 2 grade six students that were selected through purposive sampling and stratified random sampling technique. The instruments used for collecting data were: a teachers' teaching behavior observing form, 8 ordinary national tests (O-Net) for students, and a satisfaction of parents rating scale questionnaire with the discriminating indices in the range of .58 to .88 and the reliability value of .96. Descriptive statistics were used to analyze data. The findings of the research were as follows:

1. the tasks with highest problem level were learning management, learning media development, and academic enhancement. The tasks with highest need to be developed level were learning management

2. the model academic administration emphasized teachers' learning management behavior of Municipal School 5 consisting of 5 components were at a high suitability and a high possibility level

3. the results of the model application were :

3.1 teachers' learning management behaviors, as a whole, was at a good level

3.2 the means of students' achievement in every subject was above the school targets and above half of full marks

3.3 after the application of the model, parents' satisfaction were at a highest level.

บทนำ

การศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีการพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม เหมาะสมกับวัย มีความรู้คู่คุณธรรม ที่จะดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันใน สังคมได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานความเป็นไทยอย่างมีศักดิ์ศรีและภาคภูมิใจ สามารถพึ่งตนเอง มีทักษะที่จะแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีทักษะเบื้องต้นในการประกอบอาชีพ มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกลพอที่จะรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในสังคมโลก มีจิตสำนึกที่ถูกต้องทางการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และมีความ

มุ่งมั่นในการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทย โดยรัฐจะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึง ให้กับทุกคนอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายด้วย หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน และการใช้นวัตกรรม ตลอดจนรูปแบบที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับสภาพความแตกต่างของแต่ละบุคคลและความแตกต่างของแต่ละท้องถิ่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาเพื่อชีวิตที่มีคุณภาพของประชาชนไทย ช่วยให้ประชาชนไทย มีคุณธรรมในการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และทันต่อ

ความเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความสามารถในการประกอบอาชีพพึ่งตนเองได้ และดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง มีความรับผิดชอบและมีบทบาทร่วมในการพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 21) ดังนั้นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องพัฒนาให้การศึกษาระดับนี้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญมาก เพราะการบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะทำให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่างๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบผลสำเร็จ ผู้ช่วยแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553: 8)

ดังนั้น การจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนางานทั้ง 4 งานของการบริหารโรงเรียน ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 32) ให้มีนักเรียนคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้แก่ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 5)

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการโปรแกรมทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553: 8) ดังนั้นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาจะต้องพัฒนาให้การบริหารงานนี้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O- NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ปีการศึกษา 2554 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) มีคะแนนเฉลี่ยผลทดสอบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (โรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง), 2555: 1-19)

จากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โรงเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) เมื่อวันที่ 27, 30-31 กรกฎาคม 2555 สรุปได้ว่า โรงเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: ประถมศึกษา ไม่สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2555: 9) และเมื่อศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับตัวบ่งชี้พื้นฐานแล้ว พบว่าตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับต้องปรับปรุงเร่งด่วน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2555: 10)

นอกจากนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ยังมีระบุว่าจุดที่ควรพัฒนาของโรงเรียนด้านการบริหารจัดการศึกษา คือการจัดทำโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีคุณภาพในระดับที่สูงขึ้น และมีข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรจัดทำโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต่ำกว่าระดับดีให้มีคุณภาพในระดับที่สูงขึ้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2555: 7-8)

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐานและการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามดังกล่าว แสดงว่าคุณภาพของนักเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) อยู่ในระดับต่ำ และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้น ดังนั้นโรงเรียนจึงได้มีการประชุมสัมมนาครูและผู้บริหารโรงเรียนขึ้น และจากการประชุมระดมสมองครู และผู้บริหารของโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) จำนวน 9 คน สรุปได้ว่าสาเหตุที่ทำให้คุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) อยู่ในระดับต่ำนั้นมีอยู่ 7 ประการ เรียงลำดับตามความสำคัญ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้

1. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูไม่มีประสิทธิภาพ
2. ครูขาดทักษะในการวางแผนการจัดการเรียนรู้
3. โรงเรียนขาดการนิเทศ ติดตาม และกำกับกำกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู
4. ครูขาดการผลิตและใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอน
5. นักเรียนมีความสามารถพื้นฐานทางด้านภาษาไทย และคณิตศาสตร์ต่ำ
6. โรงเรียนและผู้ปกครองขาดการร่วมมือกันในการช่วยเหลือดูแลการเรียนของนักเรียน
7. ครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเนื่องจากครูที่สอนดี ไม่ได้รับการยกย่องชมเชย หรือให้รางวัล (โรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง), 2555: 2)

จากสาเหตุของปัญหาดังกล่าว แสดงว่า สาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุมงานต่างๆ ได้แก่ 1) งานการพัฒนาหลักสูตร 2) งานการบริหารหลักสูตร 3) งานการจัดการเรียนรู้ 4) งานพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 5) งานวัดผลและ

ประเมินผล 6) งานนิเทศภายใน และ 7) งานส่งเสริมวิชาการ และแสดงว่าการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยเร่งด่วน

สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพของนักเรียนดังกล่าวอาจจะมีหลายแนวทาง เช่น การฝึกอบรมครูเกี่ยวกับการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน การพาครูไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่สามารถบริหารจัดการงานวิชาการได้ดี และการปรับปรุงการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นต้น แต่แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนน่าจะมีประสิทธิภาพมากกว่า เพราะเป็นพัฒนาการบริหารที่การเน้นการพัฒนา เปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้หรือการสอนของครูซึ่งเป็นงานที่สำคัญในการบริหารงานวิชาการ และเป็นงานที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง)
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง)
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ที่สร้างขึ้น

วิธีการวิจัย

การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหา และความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ดำเนินการในปีการศึกษา 2555 ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่

1.1.1 ครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ทุกคน จำนวน 9 คน

1.1.2 ผู้ปกครองนักเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ทุกคน จำนวน 102 คน

1.1.3 คณะกรรมการสถานศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ทุกคน จำนวน 9 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองย่างหนองม่วง) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เนื่องจากประชากรมีจำนวนน้อย

1.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เนื่องจากประชากรมีจำนวนน้อย

1.2.3 ผู้ปกครองนักเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 98คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie, R.A. และ Morgan, D.W. (1970: 607-609) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ซึ่งมีวิธีการดังนี้

1.2.3.1 แบ่งผู้ปกครองนักเรียนเป็นกลุ่มตามชั้นของนักเรียน

1.2.3.2 แต่ละชั้นจับฉลากให้ได้ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนสัดส่วนที่กำหนด

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองย่างหนองม่วง) ตามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา

3. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปัญหา และความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองย่างหนองม่วง) จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามปัญหา และความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สำหรับครู และคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีคำถามจำนวน 49 ข้อ มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .26-.87 และมีค่าความเชื่อมั่น .97

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามปัญหา และความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สำหรับผู้ปกครองนักเรียน เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5

ระดับ มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .20-.86 และมีค่าความเชื่อมั่น .96

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ดำเนินการในปีการศึกษา 2554 มีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ศึกษาผลการศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองย่างหนองม่วง) ขั้นที่ 2 สร้างแบบจำลองรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กลยุทธ์การบริหารของรูปแบบ 4) กระบวนการนำรูปแบบไปปฏิบัติ 5) แนวทางการประเมินผลการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการไปปฏิบัติ และขั้นที่ 3 ประเมินคุณภาพเบื้องต้นของรูปแบบ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน 9 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ คุณภาพเบื้องต้นของรูปแบบ คือ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู

3. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และมีคำถามทั้งสิ้น จำนวน 19 ข้อ

ระยะที่ 3 ใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองย่างหนองม่วง) ปีการศึกษา 2556จำนวน 13 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 ทุกคน จำนวน 2 คน และผู้ปกครองนักเรียนปีการศึกษา 2556 ทุกคน จำนวน 109 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองย่างหนองม่วง) ปีการศึกษา 2556 จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 ทุกคน

จำนวน 2 คน และผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 105 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง กำหนดขนาดตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, R.A. and Morgan. D.W, 1970: 607-609) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

2.1 ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู

2.2 ตัวแปรตาม คือ

2.2.1 พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู

2.2.2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้น

พื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O- NET) รวม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2.3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง)

3. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

3.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู จำนวน 1 ฉบับ

3.2 แบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O- NET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ปีการศึกษา 2554 จำนวน 8 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ภาษาไทย

ฉบับที่ 2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์คณิตศาสตร์

ฉบับที่ 3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์วิทยาศาสตร์

ฉบับที่ 4 แบบวัดผลสัมฤทธิ์สังคมศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม

ฉบับที่ 5 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ภาษาอังกฤษ

ฉบับที่ 6 แบบวัดผลสัมฤทธิ์สุขศึกษาและพลศึกษา

ฉบับที่ 7 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ศิลปะ

ฉบับที่ 8 แบบวัดผลสัมฤทธิ์การงานและเทคโนโลยี

4.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จาก ดี

มาก ไปหา ไม่ดี จำนวน 38 ข้อ ดัชนีความสอดคล้องของแบบสังเกต เท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 การสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ที่ได้รับมอบหมายสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ในเดือนสิงหาคม 2556 -มกราคม 2557

6.2 การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้วิธีการดำเนินการของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติปีการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) โดยทดสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2557

6.3 การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ผู้วิจัยส่งกลุ่มตัวอย่างตอบตามระบบราชการในเดือนมกราคม 2557

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O- NET) ใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลผลการสังเกตการสอนใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) พบว่าครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ที่มีปัญหาในระดับมากที่สุด คือ งานจัดการเรียนรู้ งานพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ และงานส่งเสริมวิชาการ ส่วนงานที่มีปัญหาในระดับมาก ได้แก่ งานพัฒนาหลักสูตร งานบริหารหลักสูตร งานวัดและประเมินผล และงานนิเทศภายใน งานที่ต้องการพัฒนาในระดับมากที่สุด คือ งานจัดการเรียนรู้ ส่วนงานที่ต้องการพัฒนาในระดับมาก ได้แก่ งานพัฒนาหลักสูตร งาน

บริหารหลักสูตร งานพัฒนาสื่อการเรียนรู้ งานวัดและประเมินผล งานนิเทศภายใน และงานส่งเสริมวิชาการ

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ได้รูปแบบที่มีโครงสร้างและองค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กลยุทธ์การบริหารของรูปแบบ 4) กระบวนการนำรูปแบบไปปฏิบัติ และ 5) แนวทางการประเมินผลการนำรูปแบบไปปฏิบัติ ดังรายละเอียดดังนี้

1. หลักการของรูปแบบ

1.1 ผู้บริหารต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลักของงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน และการจัดประเมินผลการเรียนการสอน

1.2 สถานศึกษาจะต้องมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 ผู้บริหารต้องมีการนิเทศ ติดตาม และกำกับการปฏิบัติงานทางวิชาการของโรงเรียน และนำผลที่ได้มาปรับปรุงงาน

1.4 สถานศึกษาต้องมีการประชุมสัมมนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

1.5 สถานศึกษาต้องมีการประสานงานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับ ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษา

1.6 สถานศึกษาต้องบริหารงานวิชาการ โดยยึดหลักแห่งประสิทธิภาพ และหลักแห่งประสิทธิผล

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

2.1 เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู

2.2 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. กลยุทธ์การบริหารของรูปแบบ

3.1 การพัฒนาครู โดยมีกิจกรรมดังนี้

3.1.1 การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด จัดทำหน่วยการเรียนรู้ การเลือกวิธีการ/นวัตกรรมการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน และจัดทำ

แผนการจัดการเรียนรู้ และ 2) จัดทำแบบฝึกหัดประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

3.1.2 การบริหารชั้นเรียนแบบคละความสามารถ มีกิจกรรม ซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ 1) การสร้างและส่งเสริมวินัยเชิงบวก 2) การส่งเสริมแรงจูงใจภายในตนเอง และ 3) การสร้างบรรยากาศทางวิชาการกระตุ้นความสนใจ

3.1.3 วิธีสอนและพฤติกรรมการสอน ซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบให้ปฏิบัติจริง และ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบให้สรุปความรู้ด้วยตนเอง

3.1.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ 1) การจัดทำสื่อการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และ 2) การจัดหาสื่อการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา

3.1.5 การพัฒนาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ 1) การประเมินตามสภาพจริง และ 2) การประเมินแบบสะท้อนผล และ 3) การประเมินโดยการทดสอบ โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่

1) การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด และจัดทำแบบทดสอบ ก่อนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Pre-O- NET)

2) การทบทวนบทเรียนและฝึกทักษะการทำข้อสอบ(Pre-O- NET)

3.1.6 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นี้ ซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การจัดทำเค้าโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และจัดการประชุมทางวิชาการนำเสนอผลการวิจัยของครู

3.1.7 การนำผลการนิเทศติดตามไปปรับปรุงพัฒนา งาน ซึ่งมีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่

1) การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ 2) การปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ และ 3) การประเมินผลการจัดการเรียนรู้

3.2 การนิเทศติดตาม โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

3.2.1 การสังเกตการสอนของครู

3.2.2 การเยี่ยมชั้นเรียน

3.2.3 การประชุมสัมมนาทางวิชาการนำเสนอผลการสอนของครู

4. กระบวนการนำรูปแบบไปปฏิบัติ

4.1 กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

- 4.2 จัดทำแผนงานและโครงการ
- 4.3 จัดทำคู่มือการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนา
พฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู
- 4.4 จัดองค์กรและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบใน
การนำแผนปฏิบัติการไปปฏิบัติ
- 4.5 ดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ
- 4.6 ควบคุม กำกับ และนิเทศติดตามการนำ
แผนปฏิบัติการไปปฏิบัติ
- 4.7 ประเมินผลการนำรูปแบบไปปฏิบัติ
5. แนวทางการประเมินผลการนำรูปแบบไปปฏิบัติ
 - 5.1 การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัดพฤติกรรมกรรมการสอน
ของครู และตัวชี้วัดการเรียนรู้ของนักเรียน
 - 5.2 จัดทำเครื่องมือวัดพฤติกรรมกรรมการสอนของครู และ
แบบสำรวจผลการแข่งขันทักษะทางวิชาการของนักเรียน
 - 5.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) การวัด
พฤติกรรมกรรมการสอนของครู และ 2) ทดสอบทางการศึกษา
แห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O- NET)
 - 5.4 วิเคราะห์ข้อมูล
 - 5.5 สรุปผลการประเมิน ผลการพิจารณาของ
ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการ
พัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูมีความเหมาะสม
โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของรูปแบบ
พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ
มาก และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ทุกองค์ประกอบ
3. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการ
ที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียน
เทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) พบว่า
 - 3.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู
หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนา
พฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่าพฤติกรรมกรรมการ
จัดการเรียนรู้ของครู หลังการใช้รูปแบบการบริหารงาน
วิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู
โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า
พฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับที่ดีทุกด้าน ได้แก่
การนำเข้าสู่บทเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัด
และประเมินผลการเรียน และการช่วยเหลือนักเรียน
 - 3.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้รูปแบบการ

บริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการ
เรียนรู้ของครู พบว่า

3.2.1 หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่
เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ในปี
การศึกษา 2556 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผล
การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงกว่าเป้าหมาย
ที่ตั้งไว้ และสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มในกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย ($\bar{X} \% = 57.00$) สุขศึกษาและพลศึกษา ($\bar{X} \% = 74.00$) ศิลปะ ($\bar{X} \% = 52.50$) และการงานอาชีพ
และเทคโนโลยี ($\bar{X} \% = 66.00$) และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า
เป้าหมายแต่ไม่ถึงครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ได้แก่ คณิตศาสตร์
($\bar{X} \% = 37.50$) วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} \% = 51.50$) และ
ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} \% = 46.25$) ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} \% = 43.00$)

3.2.2 หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่
เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ในปี
การศึกษา 2556 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผล
การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงกว่าค่าเฉลี่ย
ระดับประเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย
วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ
สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและ
เทคโนโลยี ยกเว้นคณิตศาสตร์

3.2.3 หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่
เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ผลการ
ทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
6 ปีการศึกษา 2556 มีแนวโน้มสูงขึ้นกว่าปี 2554 และปี
2555 ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สุขศึกษาและพลศึกษา และการ
งานอาชีพและเทคโนโลยี ส่วนอีก 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คือ
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และศิลปะมีผลสัมฤทธิ์
ต่ำกว่าปี 2555 แต่สูงกว่าปี 2554

3.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน
ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนอง
ยางหนองม่วง) หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่
เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูพบว่า
ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
เทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) โดยรวมอยู่ในระดับ

มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุดทั้งด้านการพัฒนาและฝึกอบรมครู และด้านการนิเทศติดตาม เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาและฝึกอบรมครู เรื่องที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจสูงสุดคือการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ รองลงมาคือ การบริหารชั้นเรียนแบบคละความสามารถ การพัฒนาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอนและพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านการนิเทศติดตาม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจสูงสุดในเรื่อง การประชุมสัมมนาทางวิชาการนำเสนอผลการสอนของครู รองลงมาคือ การสังเกตการสอนของครู และการเยี่ยมชั้นเรียนตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีปัญหาในระดับมากที่สุด คือ งานจัดการเรียนรู้ งานพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และงานส่งเสริมวิชาการ และงานที่ต้องการพัฒนาในระดับมากที่สุด คือ งานจัดการเรียนรู้ นั้น น่าจะเนื่องมาจากการที่ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนเห็นว่าคุณภาพนักเรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2554 อยู่ในระดับต่ำกว่าผลการทดสอบระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (โรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง), 2555: 1-19) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมแพน จำปาหวาย (2542: ก) ที่พบว่าการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน คือด้านบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านนิเทศภายในงานวิชาการ และด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีปัญหาอยู่ในระดับมาก และจากผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) มีความต้องการในการพัฒนาในระดับมากนั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย คงสว่าง (2544: ก) ที่พบว่า โรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา มีความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของวันเพ็ญ คชนิล (2546: ก) ที่พบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีความต้องการพัฒนาด้านวิชาการโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของชูโต แสงพงษ์ชัย (2547: 112-113) ที่พบว่าความต้องการการบริหารงานวิชาการของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ ด้านการพัฒนาและนิเทศบุคลากรทางการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และความต้องการการบริหารงานวิชาการของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง มีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด

ข้อที่น่าสังเกตของผลการวิจัยครั้งนี้คือ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทั้งในด้านปัญหา และความต้องการในการพัฒนา สาเหตุที่ผลการวิจัยปรากฏผลดังกล่าวอาจจะเนื่องมาจากทั้งครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนอาจจะรับรู้เรื่องคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และคุณภาพของนักเรียนเป็นอย่างดี เพราะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก และทุกฝ่ายดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนเป็นอย่างดี

ในส่วนของผลการวิจัยที่พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) มีความเหมาะสมในระดับมาก และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก นั้น น่าจะมีสาเหตุมาจากการสร้างรูปแบบดังกล่าวเกิดจากการศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียก่อน และได้ทบทวน วิเคราะห์ และสังเคราะห์รูปแบบจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางพอสมควร ก่อนการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการด้วย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของเพชริน สงค์ประเสริฐ (2550: 191-199) ที่พบว่า การประเมินรูปแบบการบริหารวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังจากการทดลองยืนยัน รูปแบบการบริหารวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีม 4 องค์ประกอบที่พัฒนาขึ้น มีความ

เหมาะสมและเป็นไปได้ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของคัมภีร์ สุดแท้ (2553 : 177-178) ที่พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

สำหรับผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ที่พบว่าพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดี และผลการวิจัยที่พบว่า หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ในปีการศึกษา 2556 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มเกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกเว้นคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษตลอดจนผลการวิจัยที่พบว่า หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 มีแนวโน้มสูงขึ้นกว่าปีการศึกษา 2554 และปีการศึกษา 2555 เกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ยกเว้น สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และศิลปะ นั้น แสดงว่าผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของประมาณ โปธิจักร (2549: ก) ที่พบว่า หลังการพัฒนา รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านคลองห้วยนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของคัมภีร์ สุดแท้ (2553:177-178) ที่พบว่าผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งโดยรวมและองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบ มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก เหตุที่การวิจัยปรากฏผลดังกล่าวน่าจะมีสาเหตุมาจากการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัตินั้น โรงเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในรูปแบบ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ครูผู้สอนจึงสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างดี โดยมีข้อสังเกตว่า ผู้ปกครองนักเรียนได้ให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนดีขึ้น จนทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารงาน

วิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของประมาณ โปธิจักร (2549: ก) ที่พบว่าหลังการพัฒนา รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านคลองห้วยนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

สำหรับผลการวิจัยที่พบว่า หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ในปีการศึกษา 2556 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ยกเว้นคณิตศาสตร์นั้น อาจจะเป็นเนื่องจากจากรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูของโรงเรียนอาจจะมีข้อบกพร่องที่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ได้

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตว่า ในปีการศึกษา 2556 ผู้วิจัยยังได้รับเกียรติบัตร “หนึ่งแสนครูดี” จากคุรุสภา และครูรวมทั้งนักเรียนจำนวนมากได้รับรางวัลในระดับเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ภาคเอกชนเป็นจำนวนมากด้วย ซึ่งอาจจะมีส่วนมาจากใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูของโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ก็อาจเป็นไปได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546.
- คัมภีร์ สุดแท้. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553.
- ชูโต แสงพงษ์ชัย. การศึกษาความต้องการและรูปแบบการบริหารงานวิชาการของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร

- หาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2547.
- ประมาณ โพธิ์จักร. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านคลองหัวยนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 2549.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2553.
- เพชริน สงค์ประเสริฐ. การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550
- โรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง). ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง). ปีการศึกษา 2554. ศรีสะเกษ : งานวิชาการ, 2555.
- วันเพ็ญ คชนิล. (2546). ความต้องการด้านวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สมชาย คงสว่าง. ศึกษาความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2544.
- สมแพน จำปาหวาย. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2542.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). โรงเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 (ชุมชนหนองยางหนองม่วง) ตำบลหนองครก อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2555. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2555.
- Krejcie, R.A. and Morgan. D.W. Determining Sample Size for Research Activities, Educational and Psychological Measurement. 30. 1970: 608-610.